

અઇમ્મા-એ-અહલ બયત
કા
એક મુફ઼્તસર તઆરુફ઼

અલ્લામા શમ્સઉદ્દીન ઝ઼હબી

મુરત્તબ

ખુસરો કાસિમ

મુતરજિમ (ગુજરાતી)

ડો. શહેઝાદહુસૈન કાઝી

અઈમ્મા-એ-અહલે-બયત

કા

એક મુખ્તસર તઆરુફ

અલ્લામા શમ્સુદ્દીન અબૂ અબ્દલ્લાહ મુહમ્મદ ઇબ્ન
ફયમાઝ ઇબ્ન અબ્દલ્લાહ અલ તુર્કુમાની અલ ફરિકી
અલ દિમશ્કી અલ શાફઈ
(અલ-ઝહબી)

અલ્લામા શમ્સુદ્દીન ઝહબી

(મુતવફ્ફા : સન ૧૩૪૮)

::- **મુરત્તબ** -::

ખુસરો ક઼ાસિમ

::- **મુતરજિમ (ગુજરાતી લિપિ)** -::

ડૉ.શહેઝાદહુસૈન કાઝી

કિતાબ કા નામ	:	અઈમ્મા-એ-અહ્લે બયત કા એક મુખ્તસર તઆરુફ઼
મુરત્તબ	:	ખુસરો ક઼ાસિમ આસિસ્ટન્ટ પ્રૉફેસર મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ ડિપાર્ટમેન્ટ અલીગઢ મુસ્લિમ યુનિવર્સિટી , અલીગઢ. ઉત્તરપ્રદેશ, ભારત.
મુતરજિમ (ગુજરાતી)	:	ડૉ. શહેઝાદ હુસૈન કાઝી ફાઉન્ડર ઍન્ડ ચૅરમૅન ઈમામ જા'ફર સાદીક઼ ફાઉન્ડેશન (અહલે સુન્નહ), મોડાસા, અરવલ્લી, ગુજરાત, ભારત
સન-એ-ઈશાઅત	:	**2018**
કમ્પોસિંગ એન્ડ પ્રિન્ટિંગ	:	ઈમામ જા'ફર સાદીક઼ ફાઉન્ડેશન (અહલે સુન્નહ), મોડાસા, અરવલ્લી (ગુજરાત)

મિલને કા પતા

ઈમામ જા'ફર સાદીક઼ ફાઉન્ડેશન (અહલે સુન્નહ)

મોડાસા, અરવલ્લી, ગુજરાત, ભારત

Mo. 8511021786

بسم الله الرحمن الرحيم

અર્ઝે મુતરજિમ
(અનુવાદક કા નિવેદન)

અલ્લાહ ﷻ ! કે નામ સે શુરુ કિ જો બડા મહરબાન બખ્શનેવાલા હૈ, નહીં હૈ કોઈ મા'બૂદ સિવાય અલ્લાહ ﷻ ! કે ઔર મુહમ્મદ ﷺ અલ્લાહ ﷻ ! કે રસૂલ હૈ. અલ્લાહ ﷻ ! કા શુક્રગુઝાર હૂં કિ ઉસ ને મુજ સે **'અઈમ્મા-એ-અહ્‌લે બયત કા એક મુખ્તસર તઆરૂફ'** કિતાબ કા ગુજરાતી લિપિયાંતર કરને કા કામ લિયા.

આજ હમારી આંખોં કે સામને એક ઐસા ઝમાના ગુઝર રહા હૈ કિ જિસમેં નાસ્બીયત ઔર ખારજિયત ઉરુઝ પકડ રહી હૈ, બુગ્ઝે મૌલા અલી عليه السلام કો કુછ ફિરકા પરસ્ત લોગો ને ખુદ કે મસ્લક કા અહમ હિસ્સા બના દિયા હૈ. ઐસે હાલાત મેં અલીગઢ મુસ્લિમ યુનિવર્સિટી કે Mechenical Engineering Department કે Assistant Professor **હઝરત ખુસરો કાસિમ સાહબ** ને ઝિમ્મા ઉઠાયા હૈ કિ ઐસે નાસબી, ખારજી હમલો કા કિતાબી શક્લો મેં જવાબ દિયા જાએ. મસ્લકે અહ્‌લે સુન્નત મેં મુહબ્બત-એ-અહ્‌લે બૈત عليهم السلام ઔર મુહબ્બત-એ-અલી رضي الله عنه યે શીયત નહિ હૈ, યે રાફઝીયત નહિ હૈ, બલકિ યે તો અહ્‌લે સુન્નત કા 1400 સાલ સે ચલા આ રહા મઝબૂત અકીદા હૈ. દીન કા મઝબુત સુતૂન હૈ. યે બાત પ્રોફેસર ખુસરો કાસિમ સાહબ ને 'શાન-એ-અહ્‌લે બૈત' મેં સિર્ફ 20 (બીસ) સાલોમેં 160 સે ભી ઝિયાદા કિતાબેં લિખ કર બતા દિયા હૈ. પ્રોફેસર ખુસરો કાસિમ સાહબ ને ઈન કિતાબોં મેં સિર્ફ ઔર સિર્ફ અહ્‌લે સુન્નત કી કિતાબો કે હવાલ પેશ કિયે જો મસ્લકે અહ્‌લે સુન્નત કે 1400 સાલ કે મુફસ્સિરીન, મુહદ્દિસીન, મુઅર્રિખીન, મુહક્કિકીન કા ઈકઠ્ઠા કિયા હુઆ સરમાયા હૈ. 1400 સાલ કે ઈસ સમન્દર કો એક જગહ પર ઈકઠ્ઠા કરને કા કામ પ્રોફેસર ખુસરો કાસિમ સાહબને કિયા હૈ. પ્રોફેસર સાહબને ખુદ કો અહ્‌લે સુન્નત કહલાને વાલે અહ્‌લ-એ-હદીસ ઔર અહ્‌લ-એ-દેવબંદ મસ્લક કે ઉલ્મા વ મુહદ્દિસીન કી કિતાબો કે હવાલે ભી પેશ કિયે હૈ જૈસે કિ-અલ્લામા નાસિરુદ્દીન અલબાની. પ્રોફેસર ખુસરો કાસિમ સાહબ કો હદીસ બયાન કરને કી સનદ ભી હાસિલ હૈ, જો ઈમામ અલી રઝા عليه السلام સે મિલતી હૈ. જિસે ઈસ ગુલામને અપની આંખો સે દેખી હૈ. અલ્લાહ ﷻ ! ઉનકે ઈસ કામ કા બદલા અતા ફરમાયે ઔર બરોઝે કયામત ઉનકો ઉનકી નસ્લોંકો ખાતમુન્નબી રસૂલલ્લાહ ﷺ કે હાથો જામ-એ-કૌસર નસીબ ફરમાયે. આમીન...

ઈસ બીચ પ્રોફેસર ખુસરો કાસિમ સાહબ સે મેરી મુલાકાત ઔર ઉનકી કિતાબો કા હિન્દી, ગુજરાતી ઝબાન મે તર્જુમા કે કામ મેં હોંસલા અફઝાઈ કરને વાલે **'ખતીબ-એ-એહ્‌લે બૈત મુફ્તી શફીક હનફી કાદરી સાહબ (મુમ્બઈ)'** કા તહે દિલ સે શુક્રગુઝાર હૂં ઔર જબ ભી કિતાબ મેં કિસી અરબી યા ઉર્દૂ અલ્ફાઝ કે હિન્દી-ગુજરાતી મા'ના મેં જબ ભી Confuse હુઆ હૂં તબ-તબ મેરી મદદ પર હંમેશા આમદા રહને વાલે **'દીવાન મોહસીનશાહ (સાંસરોદ, ગુજરાત)'** કા ભી શુક્રગુઝાર હૂં.

અલ્લાહ ﷻ ! સે દુઆ હૈ મેરી ઈસ હકીર સી કાવિશ કબૂલ ફરમાયે ઔર મુજે રસૂલલ્લાહ ﷺ વ અહ્‌લ-એ-બૈત عليهم السلام કી શફાઅત નસીબ ફરમાએ !

ડો. શહેઝાદહુસૈન યાસીનમીયાં કાઝી

મુક઼દમા

(સૂફિયા-એ-કિરામ કા અહ્‌લે બયત ﷺ સે તાલ્લુક઼ ઔર અક઼ીદત)

ઈસ દૌરમેં નાસ્બિયત ઔર ખારજિયત કે ગ઼લબેને જિસને 'સલફિયત' કા લિબાદા ઓઢ઼ રખ્ખા હૈ. મુસલમાનોકો અહ્‌લે બયતસે બહુત દૂર કર દિયા હૈ. ઉનસે અકીદત ઔર મુહબ્બત તો દૂર કી બાત હૈ અક્સર લોગોંકો ઉનકે નામ તક નહિ માલૂમ. લેકિન એક નૂરાની દૌર ઐસા ભી થા કી તમામ ઉલમા, મશાઈખ ઔર ઉરફા અહ્‌લે બયત કે નશે મેં મખ્મૂર થે. ઉનકી મુહબ્બત ઔર અક઼ીદત કા મેહવર હી મુહમ્મદ ﷺ ઔર આલ-એ-મુહમ્મદ ﷺ થે.

હિન્દુસ્તાન, પાકિસ્તાન ઔર બાંગ્લાદેશમેં ખુદકો અહ્‌લે સુન્નત કહલાનેવાલે તીન મસાલિક હૈ - દેવબંદી, બરેલવી ઔર અહલે હદીસ યા સલફી. અબ હમ એક ઐસે આલિમ-એ-દીન કે અક઼વાલ નક઼લ કરેંગે જિન્હે યે તીનો જમાઅતે અપના પેશવા ઔર ઈમામ માનતી હૈ વોહ હૈ **શાહ વલીઉલ્લાહ મુહદ્દિસ દહેલવી** رحمه الله

શાહ સાહબ ફરરમાતે હૈ : "મૈંને એક રોઝ અહ્‌લે બયત ﷺ કે ઈન મઝારાત કી તરફ તવજ્જોહ કી જો નૂર કે સરચશ્મે હૈં, તો મૈંને દેખા કિ ઉનકા સિલસિલા અસલ ઔર યહ સલાસલ અવલિયાઅ ઉસકી ફરાઅ હૈં."

(અલ-કવલ અલ જલી, સફા : ૫૭)

શાહ વલીઉલ્લાહ દહેલવી رحمه الله **તહરીર ફરમાતે હૈ કિ,**

فوارثه الذين اخذ واالحكمة والعصمة والقطبية الباطنية هم اهل بيته و خاصته (تفہیمات الٰہیہ جلد دوم صفحہ ۱۴)

"તો રસૂલ અકરમ ﷺ કે વારિસ જિન્હોને આપસે હિકમત, અસ્મત ઔર બાતિની કુતબિયત અખ્ઝ કી હૈ વહ આપકે અહ્‌લે બયત ઔર મખસૂસ ક઼રાબતદાર હૈ."

(તફહીમાત ઈલાહિયા : જિલ્દ દોમ : સફા-૧૪)

આગે ચલકે ફરમાતે હૈ કિ,

واذاتمت العصمة كانت افاعيلها كلها حقا لا اقول انها تطابق الحق بل هى الحق بعينها بل الحق أمر ينعكس من تلك الافاعيل كالضوء من الحق واليه اشار رسول الله ﷺ حيث دعا الله تعالىٰ لعلى اللهم ادارالحق حيث دارولم يقله ادره حيث دارالحق. (حوالہ مذکورہ صفحہ ۲۲)

"જબ અસ્મત કામિલ હો જાતી હે તો ઉસકે સારે અફઆલ હક઼ હોતે હેં. મૈં યહ નહીં કહતા કી વે હક઼ કે મુતાબિક઼ હોતે હે બલ્કિ યહ અફઆલ બઐનિહી હક઼ હોતે હે. બલ્કિ હક ઐસા અમ્ર હે જો ઈન અફઆલ સે ઈસ તરહ મુનઅકિસ હોતા હે જૈસે સૂરજ સે રોશની ઔર ઈસી બાત કી તરફ રસૂલલ્લાહ ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા હે. જબકિ અલ્લાહ ﷻ સે અલી ؑ કે લિએ દુઆ કી થી કિ બાર ઈલાહા હક઼ કો ઉધર ઘુમા દે જિધર અલી ؑ જાએં ઔર યહ નહિ ફરમાયા કિ જિધર હક઼ જાએ ઉધર અલી ؑ કો ઘુમા દે."

બાબ 'વિલાયત' મે શાહ વલીઉલ્લાહ મુહદ્દિસ દહેલવી ؒ કે અલ્ફાઝ મુલાહિઝા હો :

۱- وفاتح اول ازین امت مرحومہ حضرت علی مرتضیٰ است کرم اللہ تعالیٰ وجہہ

(શાહ વલીઉલ્લાહ મુહદ્દિસ દહેલવી ؒ અતતફલ્લહીમાત અલ ઈલાહિયા, ૧:૧૦૩)

"ઈસ ઉમ્મત મરહૂમ મેં (ફાતિહ અવ્વલ) વિલાયત કા દરવાજા સબસે પહલે ખોલનેવાલે ફર્દ હઝરત અલી મુર્તઝા ؑ હે."

۲- وسر حضرت امیر کرم اللہ وجہہ دراولاد کرام ایشان رضی اللہ عنہ سرایت کرد۔

(શાહ વલીઉલ્લાહ મુહદ્દિસ દહેલવી ؒ અતતફલ્લહીમાત અલ ઈલાહિયા, ૧:૧૦૩)

"હઝરત અમીર ؓ કા રાઝે વિલાયત આપકી
ઔલાદ કિરામ ؓ મેં સરાયત કર ગયા."

۳- چنانکہ کسی از اولیاء امت نیست الا بخاندان حضرت مرتضیٰ رضی اللہ عنہ

(શાહ વલીઉલ્લાહ મુહદ્દિસ દહેલવી ؒ અતતફલ્લહીમાત અલ ઈલાહિયા, ૧:૪૦૧)

"ચુનાન્ચે ઔલિયા-એ-ઉમ્મતમેં સે એક ભી ઐસા નહિ હે જો કિસીના કિસી તૌર પર હઝરત અલી ؑ કે ખાનદાન ઈમામત સે (ઈકતસાબ વિલાયત કે લિયે) વાબસ્તા ના હો."

۴- وازامت آنحضرت ﷺ اول کسیکه فاتح باب جذب شده است، ودراں جا قدم نہادہ است حضرت امیر المؤمنین علی کرم اللہ وجہہ، ولہٰذا سلاسل طرق بداں جانب راجع میشوند۔ (شاہ ولی اللہ محدث دہلوی، ہمعات:۶۰)

(શાહ વલીઉલ્લાહ મુહદ્દિસ દહેલવી ؒ અતતફલ્લહીમાત અલ ઈલાહિયા, ૧:૧૦૩)

“હુઝૂર ﷺ કી ઉમ્મતમેં પહલા ફર્દ જો વિલાયત કે (સબસે આ’અલા વ અક્વા તરીક) બાબ જઝબ કા ફાતેહ બના ઔર જિસને ઈસ મુકામ બુલંદ પર (પહલા) કદમ રખા વહ અમીર-ઉલ-મો’મિનીન હઝરત અલી ؑ કી ઝાતે ગિરામી હૈ, ઈસી વજહ સે રુહાનિયત વ વિલાયત કે મુખ્તલિફ તરીકોં સે સલાસિલ આપહી કી તરફ રુજૂ કરતે હૈ.”

અબ કુછ ઔર ઉનકે તલામિઝા ઔર હમસર ઉલમા કા કલામ નક્લ કરતે હૈ. આપકે મશહૂર શાગિર્દ મૌલાના મુઈન સિંધી લિખતે હૈ :

فلاوجه لان يمترى من له ادنىٰ انصاف فى ان من صدق عليهم هذا الحديث والآية من غير شائبة هم الائمة الاثنىٰ عشرو سيدة نساء العالمين بضعة رسول الله أم الائمة الزهراء الطاهرة على ابيها وعليهم السلام لاشائبة فى كونهم معصومين كالمهدى منهم عليهم السلام.
(دراسات اللبيب صفحه ٢٠٨ طبع لاهور)

“જિસકે દિલમેં ઝરા સા ભી ઈન્સાફ હૈ, ઈસ બાતમેં શક કરને કા કોઈ સબબ નહિ હૈ કિ જિન લોગોં પર યહ હદીસ (સક્લૈન) ઔર આયત (તત્હીર) સાદિક્ આતી હૈ વહ કિસી શક વ સુબહ કે બગૈર યહી બારહ ઈમામ ઔર ઝનાન આલમ કી સરદાર બિઝઅતે રસૂલ ﷺ ઝહરા તાહિરા ؑ હૈ. ઉનકે વાલિદ ઔર ઉન સબ પર સલામ હો. ઈન હઝરાત કે માસૂમ હોને મેં કોઈ શક વરૈબ નહિ હૈ મિસ્લ ઈમામ મેહદી ؑ કે કિ વહ ઉન્હી મેં સે હૈ.”

કાઝી સનાઉલ્લાહ પાનિપતી ؒ કા કૌલ હૈ કિ : “મૈં કહતા હૂં કિ સહીહ રિવાયતમેં આયા હૈ કિ રસૂલલ્લાહ ﷺ ને હઝરત ફાતિમા ؑ કા નિકાહ જબ હઝરત અલી ؓ સે કિયા તો ફરમાયા, ઈલાહી મૈં ઈસકો ઔર ઈસકી ઔલાદકો શૈતાન મરદૂદ સે તેરી પનાહ મેં દેતા હૂં.”

હઝરત અલી رضي الله عنه ને ભી યહી ફરમાયા થા (રવાહ ઈબ્ને હિબ્બાન મિન હદીસ અનસ رضي الله عنه) ઝાહિર હૈ કિ વાલિદા (હઝરત મરયમ عليها السلام)કી દુઆ સે રસૂલલ્લાહ ﷺ કી દુઆ ઝિયાદા કાબિલ કુબૂલ હૈ. લિહાઝા મુજે ઉમ્મીદ હૈ કિ હઝરત સૈયદા رضي الله عنها ઔર આપકી ઔલાદ رضي الله عنهم કો અલ્લાહ سبحانه وتعالى ને શૈતાન સે મહફૂઝ રખા હોગા.

(તફસીર અરબીમેં ઈબારત યે હૈ)

فـارجـواعـصـمتهـا واو لا دهـا من الشيـطـان وعـدم مسـه اياهم

(તફસીર મઝહરી ઉર્દૂ જિલ્દ દોમ, સફહા-૩૨૭, દારૂલ ઈશાઅત કરાચી, ઝેર આયત-૩૬, આલે ઈમરાન)

અબ હમ દો બુઝુર્ગ ઉલમા કા કલામ નક઼લ કરકે અપની બાત કો ખ઼તમ કરતે હૈ. વહ દોનો હૈ શેખ અબ્દુલહક઼ મુહદ્દિસ દહેલવી رحمة الله عليه ઔર હઝરત મુજદ્દીદ અલ્ફેસાની رحمة الله عليه

શાહ અબ્દુલહક઼ મુહદ્દિસ દહેલવી رحمة الله عليه તહરીર ફરમાતે હૈ :

مـن زارواحـداً مـن الائـمة كـان كمن زار رسول الله ﷺ۔

“ફસલ અલ ખિતાબ” મેં ઈમામ જાફર સાદિક઼ رضي الله عنه સે રિવાયત હૈ કિ આપને ફરમાયા “જો શખ્સ અઈમ્મામેં સે કિસી ઈમામ કી ઝિયારત કરે તો વહ શખ્સ ઉસકી તરહ હોગા જિસને રસૂલલ્લાહ ﷺ કી ઝિયારત કી.”

ફિર ઉન્હોને મનદર્જાઝેલ (નિમ્નલિખિત) રિવાયત બયાન કી હૈ :

قيل لموسى الرضا رضى الله عنه علمنى قولا بليغا كاملاً اذا زرت واحداً منكم فقال اذا صرت الى الباب فقف واشهد بالشهادتين وانت على غسل واذادخلت ورأيت القبرفقف وقل الله اكبر ثلاثين مرة ثم امش قليلاً وعليك السكينة والوقار وقارب بين خطاء ك ثم قف و كبرالله ثلاثين مرة ثم ادن من القبرو كبر الله اربعين مرة تمام مأة مرة وقل:

السلام عليك يا اهل بيت الرسالة ومختلف الملائكة ومهبط الوحى وخزان العلم ومنتهى الحكم ومعدن الرحمة واصول الكرم وقادة

الام وعناصر الابرار ودعائم الاخيار وابواب الايمان وامناء الرحمان وسلالة خاتم النبيين وعترة صفوة المرسلين ورحمة الله وبركاته السلام على الأئمة الهدى ومصابيح الدجى واعلام التقى وذوى الحجى والنهى ورحمة الله وبركاته السلام على الدعلة الى حكم الله والادلاء على مرضات الله والمظهرين لامرالله ونهيه والمخلصين فى توحيد الله ورحمة الله وبركاته انى مشفع بكم ومقدمكم امام طلبتى وارادتى ومسئلتى وحاجتى واشهدالله انى مومن بسركم وعلانيتكم وانى ابرء الى الله تعالىٰ من عدو محمد وآل محمد من الجن والانس صلى الله على محمد وآله الطيبين الطاهرين وسلم تسليما كثيرا. (حذب القلوب الى ديار المحبوب،

(જઝબુલ કુલૂબ ઈલા દયાર ઉલ મહબૂબ : સફા-૨૬૩, મતબૂઆ કલકત્તા, ઈસ કિતાબ કા ઉર્દૂ તરજુમા ભી દસ્તયાબ હૈ.)

“કિસીને મૂસા અરરિઝા رضي الله عنه સે પૂછા કિ આપ મુઝે ઐસા કૌલ તાલીમ કીજિયે જો બલીગ ઔર કામિલ હો કિ જબ મૈં આપમેં સે કિસી કી ઝિયારત કરું તો ઉસે પઢા કરું. આપ (મૂસા રઝા رضي الله عنه) ને ફરમાયા કિ જબ તુમહ્ર દરવાઝે પર પહુંચો તો ઠહર જાઓ, શહાદતૈન (તૌહીદ વ રિસાલત) અદા કરો ઈસ હાલમેં કી તુમ ગુસ્લ કિયે હુએ હો ઔર જબ તુમ અંદર દાખિલ હો કર કબર દેખો તો ઠહર જાઓ ઔર તીસ (૩૦) મરતબા અલ્લાહુ અકબર કહો ફિર કબર સે કરીબ હો કર ચાલીસ (૪૦) મરતબા અલ્લાહુ અકબર કહો, કિ સો (૧૦૦) મરતબા હો જાએ ફિર કહો, ‘સલામ હો આપ પર અય અહ્‌લે બયત રિસાલત ઔર અય ફિરિશ્તોં કી આમદોરફત કે મહલ ઔર અય વહી કે ઉતરને કે મકામ, અય ઈલ્મ કે ખ઼ઝાને ઔર અય હિકમતોં કે મુન્તહા, અય રહમત કે મઅદન અય કરમ બુનિયાદ ઔર અય ઉમ્મતોં કી કયાદત કરનેવાલે, અય નેકીયોં કે અનાસિર, અય સાહિબાન ખૈર કે સુતૂનો, અય ઈમાન કા દરવાઝા ઔર અય રહમાન કે અમાનતદાર, અય ખાતિમનબીય્યીન કે ફરઝન્દ ઔર અય સફવાતુલ મુરસલીન કી ઈતરત ઔર ખુદા કી રહમત ઔર બરકતેં હો આપ પર સલામ હો, અઈમ્મા હિદાયત પર, તારીકી કે ચરાગોં પર, તકવા કે નિશાનો પર ઔર સાહિબાન અકલ વ ઝેરકી પર ઔર ખુદા કી રહમત ઔર બરકતેં હો.’ સલામ હો ઉન પર જો રહમતે ઈલાહી કે મહલ હૈ ઔર બરકત ઈલાહી કે સાકિન હૈ ઔર હિકમતે ઈલાહી કે મુઆદિન હૈ ઔર સર ઈલાહી કે મુહાફિઝ હૈ ઔર કિતાબ ઈલાહી કે હામિલીન હૈ ઔર રસૂલલ્લાહ صلى الله عليه وآله وسلم કે વારિસીન હૈ.

ઔર ખુદા કી રહમત ઔર બરકતેં હો ઔર સલામ હો ઉનપર જો હુકમે ઈલાહી કી તરફ દાવત દેનેવાલે હૈ ઔર જો રહબરી કરનેવાલે હૈ રઝા-એ-ઈલાહી કી તરફ ઔર જો ઝાહિર કરનેવાલે હૈ. મૈં આપ લોગોં કે વસીલે સે શફાઅત તલબ કરતા હું ઔર આગે રખતા હું આપ લોગોં કો અપની તલબ ઔર અપને ઈરાદે ઔર અપને સવાલ ઔર અપની હાજત મેં ઔર મૈં અલ્લાહ ﷻ કો ગવાહ કરતા હું કી મૈં ઈમાન રખતા હું આપ લોગોં કે પોશીદા ઔર ઝાહિર પર ઔર મૈં બરાઅત ચાહતા હું અલ્લાહ ﷻ કી બારગાહ મેં મુહમ્મદ ﷺ ઔર આલે મુહમ્મદ ﷺ કે દુશ્મન સે જિન્ન ઔર ઈન્સાન દોનો સે. અલ્લાહ ﷻ, મુહમ્મદ ﷺ ઔર ઉનકી તય્યબ વ તાહિર ઔલાદ પર અપની કામિલ રહમતોં કા નુઝૂલ કરે ઔર ઉનપર સલામતી હો કસરત કે સાથ.''

ઈસ મોજૂ પર મુજદ્દિદ અલ્ફેસાની શેખ અહમદ સરહિન્દી رحمة الله عليه કી તહકીક મુલાહિઝા ફરમાયે :

''وراھی است کہ بقرب ولایت تعلق دارد: اقطاب واوتادو بدلا ونجباء وعامۂ اولیاءاللہ، بھمین راہ واصل اندراہ سلوک عبارت ازین راہ است بلکہ جذبہ متعارفہ، نیز داخل ھمین است وتوسط وحیلولت درین راہ کائن است وپیشوای، واصلان این راہ وسرگروہ اینھا ومنبع فیض این بزرگواران: حضرت علی مرتضیٰ است کرم اللہ تعالیٰ وجھہ الکریم، واین منصب عظیم الشان بایشان تعلق دارد درین مقام گویاھر دو قدم مبارک آنسرور علیہ وعلی آلہ الصلوٰۃ...... برفرق مبارک اوست کرم اللہ تعالیٰ وجھہ حضرات فاطمہ وحضرت حسنین رضی اللہ عنہ درینمقام باایشان شریکند، انکارم کہ حضرت امیر قبل از نشاءہ عنصرے نیز ملاذ این مقام بودہ اند، چنانچہ بعد از نشاءہ عنصرے وھر کرا فیض وھدایت ازین راہ میرسید بتوسط ایشان میرسید چہ ایشان نزد نقطہ منتھائے این راہ ومرکز این مقام بایشان تعلق دارد، وچون دورہ حضرت امیر تمام شد این منصب عظیم القدر بحضرات حسنین ترتیبا مفوض ومسلم گشت، وبعد از ایشان بھریکے از ائمہ اثنا عشر علے الترتیب والتفصیل قرار گرفت ودر اعصار این بزرگواران وھمچنین بعد از ارتحال ایشان ھر کرا فیض وھدایت میرسید بتوسط این بزرگواران بودہ وبحیلولۃ ایشانان ھر چند اقطاب ونجبای وقت بودہ باشند وملاذ وملجاء ھمہ ایشان بودہ اند چہ اطراف را غیر از لحوق بمرکز چارہ نیست۔

(امام ربانی مجدد الف ثانی، مکتوبات، ۳: ۲۵۱، ۲۵۲، مکتوب نمبر: ۱۲۳)

''ઔર એક રાહ વહ હે જો કુર્બે વિલાયત સે તાલ્લુક રખતી હે : ઈકતાબ વ અવતાદ ઔર બદલા ઔર નિઝા ઔર આમ ઔલિયાહ અલ્લાહ ઈસી રાહ સે વાસિલ હૈં, ઔર રાહ સુલૂક ઈસ રાહ સે ઈબારત હે, બલ્કિ મુતારિફ જઝબા ભી ઈસીમેં દાખિલ હે, ઔર ઈસ રાહમેં તવસ્સુત સાબિત હે ઔર ઈસ રાહ કે વાસિલૈન કે પેશવા ઔર ઉનકે બુઝુર્ગો કે મુમ્બા ફૈઝ હઝરત અલી અલ મુર્તઝા (رضي الله عنه) હે ઔર યે અઝીમ શાન મનસબ ઉનસે તાલ્લુક રખતા હે. ઈસ રાહમેં ગોયા રસૂલલ્લાહ (ﷺ) કે દોનો કદમ મુબારક હઝરત (رضي الله عنه) કે મુબારક સર પર હે ઔર હઝરત ફાતિમા (رضي الله عنها) ઔર હઝરાત હસનૈન કરીમૈન (رضي الله عنهما) ઈસ મુકામમેં ઉનકે સાથ શરીક હે. મૈં યે સમઝતા હું કિ હઝરત અમીર (رضي الله عنه) અપની જસ્દી પૈદાઈશ સે પહલે ભી ઈસ મુકામ કે મલજા વ માવા થે, જૈસે કી આપ (رضي الله عنه) જસ્દી પૈદાઈશ કે બાદ હે ઔર જિસે ભી ફૈઝ હિદાયત ઈસ રાહસે પહોંચી ઉનકે ઝરિયે સે પહોંચી, ક્યુંકિ વહ ઈસ રાહ કે આખિરી નુકલ્લતે કે નઝદીક હે ઔર ઈસ મુકામ કા મરકઝ ઉનસે તાલ્લુક રખતા હે, ઔર જબ હઝરાત અમીર (رضي الله عنه) કા દૌર ખત્મ હુઆ તો યે અઝીમ ઉલ કદર મનસબ તરતીબવાર હઝરત હસનૈન કરીમૈન (رضي الله عنهما) કો સુપુર્દ હુઆ ઔર ઉનકે બાદ વહી મનસબ અઈમ્મા અસના અશરામેં સે હર એક કો તરતીબવાર ઔર તફસીલ સે તફવીઝ હુઆ, ઔર ઈન બુઝુર્ગો કે ઝમાને મેં ઔર ઈસી તરહ ઈનકે ઈન્તેકાલ કે બાદ જિસ કિસીકો ભી ફૈઝ ઔર હિદાયત પહોંચી હે ઈન્હી બુઝુર્ગો કે ઝરિયે પહોંચી હે, અગર યે અકતાબ વ નિજબાએ વકલ્લત હી ક્યો ન હો ઔર સબકે મલજા વ માવા યહી બુઝુર્ગ હે. ક્યુંકિ અતરાફ કો અપને મરકઝ કે સાથ ઈલ્હાક કિયે બગૈર ચારાં નહિ હે. હઝરત મુજદ્દિદ અલ્ફેસાની (رحمه الله) ફરમાતે હે કી, ''ઈમામ મેહદી (رضي الله عنه) ભી કાર વિલાયતમેં હઝરત અલી મુર્તઝા (رضي الله عنه) કે સાથ શરીક હોંગે.''

(ઈમામ રબ્બાની મુજદ્દિદ અલ્ફેસાની, મક્તૂબાત : ૩:૨૫૧, ૨૫૨, મકતૂબ નંબર ૧૨૩)

હમને ઈસ કિતાબમેં મુખ્તસર તૌર પર અઈમ્મા-એ-અહ્લે બયત કા તઆરુફ અલ્લામા ઝહબી કી કિતાબ ''સૈર આલામ અલ નુબલા'' સે લિયા હે ઔર બાઝ જગહ પર ઈઝાફા ભી કિયા હે. ઈસ કિતાબ કો પઢને કે બાદ અઈમ્મા-એ-અહ્લે બયત કી અઝમત ઔર અહમિયત કા અહેસાસ હોગા. આજ ભી મસ્જિદ નબવી શરીફ (મદીના મુનવ્વરા) કી દીવારો પર અઈમ્મા અસના અશરા કે નામ કુન્દા હે. અલ્લાહ પાક દીન કી સહીહ માઅરફત નસીબ ફરમા.

તાલિબ-એ-શફાઅત રસૂલ (ﷺ)

ખુસરો કાસિમ

بسم الله الرحمن الرحيم

અઈમ્મા-એ-અહ્લે બયત કે બારે મેં અલ્લામા ઝહબી કે અક્વાલ

(1)

(ا) فمولانا الإمام على من الخلفاء الراشدين، المشهود لهم بالجنة ،نحبه ونتولاه...وابناه الحسنٌ والحسينٌ فسبطا رسول الله ﷺ وسيدا شباب أهل الجنة ،لو استخلفا لكانا أهلاً لذلك .

(૧) હઝરત અલી ﷺ઼ ઔર હઝરત હસન ﷺ઼ વ હઝરત હુસૈન ﷺ઼ કે બારે મેં :

"મૌલા અલી ﷺ઼ ખુલ્ફા-એ-રાશિદીનમેં સે હૈ, આપ ઉન લોગોં મેં સે હૈ જિન્હે જન્નતકી ખુશખબરી દી ગઈ, હમ ઉનસે મુહબ્બત કરતે હૈં, ઉનસે દોસ્તી રખતે હૈ, ઔર ઉનકે દોનો સાહબઝાદે હઝરત હસન ﷺ઼ ઔર હઝરત હુસૈન ﷺ઼ રસૂલલ્લાહ ﷺ કે સિબ્ત (નવાસે) ઔર નૌજવાનાને જન્નત કે સરદાર હૈ, અગર ઉન દોનોં કો ભી ખલીફા બનાયા જાતા તો વહ ઉસકે અહલ થે."

(2)

(٢) وقال فى ترجمة الإمام على بن الحسين زين العابدينٌ: وكان له جلالة عجيبة ،وحق له والله ذلك ،فقد كان أهلاً للإمامة العظمى لشرفه وسؤدده وعلمه وتألهه وكمال عقله .

ઈમામ અલી ઈબ્ને હુસૈન-ઝયનુલ આબેદિન ﷺ઼ કે બારે મેં :

"ઈમામ ઝયનુલ આબેદિન ﷺ઼ બહુત જલીલ-ઉલ-ક઼દર શખ્સિયત કે માલિક થે, ઔર જલાલત ક઼દર ઉનકા હક઼ થા. બેશક વો અપની અઝમત, સરદારી, ઈલ્મો ફઝલ, ખુદા તરસી ઔર અક઼લી કમાલ વ પુખ્તગી કી વજહસે ઈમામ ઉઝમા (ખિલાફત) કે અહલ ઔર હક઼દાર થે."

(3)

(٣) وقـال فـى تـرجمة الإمام أبى جعفر الباقرؓ :وكان أحد من جمـع بيـن العلم والعمل والسؤدد والشرف والثقة والرزانة ،وكان أهلاً للخلافة .

ઈમામ અબી જાફર બાકિર ﷺ કે બારે મેં :

"આપ ઉન લોગોં મેં સે થે જો ઈલ્મ વ અમલ, સિયાદત વ ફઝીલત ઔર કુવ્વત વ સકાહત કે જામિઆ થે, ઔર આપકે ખિલાફત કે અહલ થે."

(4)

(٤) وقـال فـى تـرجـمة الإمـام جـعـفر الصادقؓ : مناقب جعفر كثيرة ،وكان يصلح للخلافة ،لسؤدده وفضله وعلمه وشرفه.

ઈમામ જાફર સાદિક઼ ﷺ કે બારે મેં :

"ઈમામ જાફર સાદિક઼ ﷺ કે મનાક઼િબ બહુત સે હૈ, આપ ﷺ અપની સિયાદત વ ફઝીલત ઔર ઈલ્મ વ શરફ કી વજહ સે ખિલાફત કે લાયક થે."

(5)

(٥) وقـال فى الإمام موسى بن جعفرؓ : كبير القدر ،جيد العلم ، أولى بالخلافة من هارون الرشيد.

ઈમામ મૂસા કાઝિમ ઈબ્ન જાફર ﷺ કે બારે મેં :

"આપ બડે અઝીમ મરતબે ઔર બહુત ઝિયાદા ઈલ્મવાલે થે, હારુનરશીદ સે ઝિયાદા ખિલાફત કે મુસ્તહિક઼ થે."

(6)

(٦) وقـال فـى تـرجمة الإمام على بن موسى الرضاؑ : وقد كان على الرضا كبير الشأن ،أهلاً للخلافة .

ઈમામ અલી ઈબ્ને મૂસા રઝા ؑ કે બારે મેં :

"હઝરત અલી રઝા ؑ અઝીમ શાન કે માલિક થે, ઔર ખિલાફત કે અહલ થે."

અઈમ્મા અસના અશરા (બારાહ ઈમામ)

અઈમ્મા અસના અશરા ઈલ્મ વ ફઝલ, ઝુહદ વર ઔર બચપનસે આખિર ઉમ્ર તક ઈબાદત વ દુઆ ઔર તિલાવત કુરઆનમેં મશગૂલ હોને નીઝ ઉનકી પાબન્દી કરને મેં મશહૂર વ મઅરુફ હૈ. ઔર ઈનકે બારે મેં 'હલ અતા' આયતે તત્હીરા, ઉનકી મુહબ્બત કો વાજિબ કરનેવાલી આયત ઔર આયત ઈબ્તિહાલ વગૈરા નાઝિલ હુઈ, હઝરત અલી ﷺ જિહાદ ઔર જંગ કી આઝમાઈશ કે બાવજૂદ એક હઝાર રકઅતેં પઢતે થે ઔર કુરઆન કી તિલાવત કરતે.

(૧) સૈય્યદના મૌલા-એ-કાએનાત ઈમામ અલી ઈબ્ને અબૂ તાલિબ ﷺ

ઈન બારહ ઈમામોં મેં સબસે પહલે હઝરત અલી ﷺ હૈ, જો આયત 'વ અન્ફુસકુમ' મેં 'અનફુસના' મેં દાખિલ હૈ, આપ ﷺ ને ઉનસે મુવાખાત (**Brotherhood**) કી, ઔર અપની બેટી સે ઉનકી શાદી કી, આપકે ફઝાઈલ બેશુમાર હૈ, બહુત સી કરામાતે આપસે ઝાહિર હુઈ, હત્તા કિ બાઝ લોગોંને આપકે બારેમેં રબૂબિયત કા દાવા કિયા તો આપને ઉનકો કત્લ કરા દિયા.

(૨) સૈય્યદના ઈમામા હસન મુજબતા ઈબ્ને અલી ﷺ

(૩) સૈય્યદના ઈમામ હુસૈન ઈબ્ને અલી શહીદે કરબલા ﷺ

આપકે દોનો સાહબઝાદે હુઝૂર ﷺ કે સિબ્ત થે, ઔર આપ ﷺ કે ઈરશાદ કે મુતાબિક નૌજવાનાન જન્નત કે સરદાર ઔર ઉનકે ઈમામ હૈ, દોનો અપને ઝમાને મેં સબસે બડે ઝાહિદ ઔર આલિમ થે, અલ્લાહ ﷻ કે રાસ્તેમેં જિહાદ કરતે રહે, તો આં કિ શહીદ હો ગએ, હઝરત હસન ﷺ અપને શાનદાર કપડો કે નીચે ઊન (કે કપડે) પહનતે થે, ઔર ઈસકે બારેમેં કિસી કો અહેસાસ ભી ન હોને દેતે, એક દિન હુઝૂર ﷺ ને હઝરત હુસૈન ﷺ કો અપની દાએ રાન પર બિઠાયા ઔર અપને સાહબઝાદે હઝરત ઈબ્રાહિમ ﷺ કો બાએ રાન પર, તો હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ તશરીફ લાએ ઔર અર્ઝ કિયા : ''અલ્લાહ ﷻ આપકે લિએ દોનોં કો જમા નહિ કરેગા, આપ ઉનમે સે જિસે ચાહે મુન્તખબ કર લેં,'' તો આપ ﷺ ને ફરમાયા કી ''અગર હુસૈન ﷺ કી વફાત હોગી તો ઉસ પર મૈં, ફાતિમા, ઔર અલી (તીનો લોગોં) ﷺ આંસૂ બહાયેંગે

ઔર અગર ઈબ્રાહિમ ﷺ કી વફાત હોગી તો ઉસ પર સિર્ફ મૈં રોઉંગા.'' ચુનાન્ચે આપ ﷺ ને હઝરત ઈબ્રાહિમ ﷺ કી વફાત કો ઈખ્તિયાર કિયા, ઔર તીન દિન કે બાદ હી ઉનકી વફાત હો ગઈ. ફિર ઉસકે બાદ જબ ભી હઝરત હુસૈન ﷺ આતે તો આપ ﷺ ઉનકા બોસા લેતે ઔર ફરમાતે : ''ખુશ આમદીદ હો ઉસકો જિસ પર મૈંને અપને બેટે ઈબ્રાહિમ ﷺ કો કુરબાન કર દિયા.''

(૪) સૈય્યદના ઈમામ અલી ઝયનુલ આબેદિન ઈબ્ને હુસૈન ﷺ

ઔર હઝરત ઝયનુલ આબેદિન બિન હુસૈન બિન અલી ﷺ દિનકા રોઝા રખતે, રાત કો નમાઝ પઢતે, કુરઆન કી તિલાવત કરતે, રોઝાના એક હઝાર રકાઅતે પઢતે, ઔર હર દો રકાઅતો કે બાદ હુઝૂર ﷺ ઔર અપને આબા સે મન્કૂલ દુઆએં પઢતે, ફિર બેચૈન વ તંગ વાલે શખ્સ કી તરહ

સહીફા રખ કર કહતે : ''મૈં કહાં ઔર અલી ﷺ કી ઈબાદત કહાં ! બહુત ઝિયાદા રોયા કરતે, હત્તા કિ રોને કી વજહ સે રુખસારો પર લકીર બન ગઈ થી, ઈતને સજદે કિયે કિ ઉન્હે ''ઝૂ અસફનાત'' કહા ગયા, (યા'ની આપકે આઝા સજદા પર કસરત સુજૂદ કી વજહસે ઊંટ કે ઘાટોં કી તરહ ઘટે પડ ગએ થે.) ઔર આપ ﷺ ને ઉન્કો ''સય્યદુલ આબિદીન'' કા લક઼બ દિયા.

હિશામ બિન અબ્દુલ મલિકને હજ કિયા તો ઉસને ઈસ્તેલામ કી કોશિશ કી, લેકિન ભીડ કી વજહસે વો ઐસા ન કર સકા, ફિર હઝરત ઝયનુલ આબેદિન ﷺ તશરીફ લાએ તો લોગ કિનારા હો ગએ, ઔર આપને આરામસે ઈસ્તેલામ કિયા, ઔર આપકે ઈલાવા ''હજરે અસ્વદ'' કે પાસ કોઈ ભી ન બચા, હિશામને પુછા, ''યે કૌન હે ?'' તો ફર્ઝદકને યે અશઆર કહે :

هذا الذی تعرف البطحاء وطأته

والبيت يعرفه والحل والحرم

''યે વો મુકદસ શખ્સિયત હે કી જિસકે નકશેકદમ કો વાદી-એ-બત્હા (મક્કા મુકર્રમા) પહચાનતી હે, ઔર બયતુલ્લાહ યા'ની કાબા ઔર હલ વ હરમ સબ ઉનકો જાનતે પહચાનતે હે.''

هـذا ابـن خيـر عبــاد الله كلهم

هـذا التـقـى الـنـقى الطاهر العلم

"યહ તો ઝાત-એ-ગિરામી કે લખ્તે જિગર હૈ, જો અલ્લાહ ﷻ કે તમામ બન્દો મેં સબસે બહતર હૈ, યા'ની હુઝૂર ﷺ યે પરહેઝગાર તક઼વાવાલે પાકીઝહ સાફ સુથરે ઔર ક઼ૌમ (કુરૈશ) કે સરદાર હૈ."

يـكــاد يـمسكـه عـرفــان راحتـه

ركـن الـحـطيـم اذا مـاجاء يستلم

"રુક્ન હતીમ હો સકતા હૈ કી ઉન્હેં ઉનકી હથેલી કો પહચાન કર રોક લે, જબ વો હજરે અસ્વદ કા બોસા લેને આતે હૈ."

اذا رأتــه قــريــش قــال قــائلهـا

الـى مكــارم هـذا يـنتهـى الكرم

"જબ ઈનકો ક઼બીલા કુરૈશ કે લોગ દેખતે હૈં તો કહનેવાલા યહી કહતા હૈ કી, ઉનકી સખ઼ાવત પર સખ઼ાવત ખ઼તમ હૈ."

ان عـد أهـل التـقـى كــانـوا أئمتهـم

أو قيـل مـن خيـر خـلـق الله ؟قيل :هم

"અગર અહલે તક઼વા કો શુમાર કિયા જાયે તો યે મુત્તકીયોં કે ઈમામ નઝર આયેંગે, અગર રૂએ ઝમીન પર બસનેવાલોમેં સબસે બેહતર અફ઼રાદ કે બારે મેં સવાલ કિયા જાએ તો યહી સબસે બેહતર હોંગે."

هـذا ابـن فـاطـمة ان كنت جاهله

بـجـده أنبيــاء الـلـه قد ختموا

"યહ ફાતિમા ﷺ કે પોતે હૈ, અગરચે તુમ ઉન્હેં પહેચાનનેસે ઈન્કાર કરતે હો, ઈનકે જદ્દે અમજદ સબસે આખિરી નબી હૈ."

يـغـضـى حياء ويغضى من مهابته

فـمـا يـكـلـم الا حيـن يبتسم

"યહ અપની તબઈ હયાદારી ઔર શર્મ કી વજહ સે આંખે ઝુકાએ રખતે હૈં, ઔર લોગ ઉનકે રૂઆબ વ દબદબે કી વજહસે આંખે નીચી રખતે હૈં, ઔર ઉનસે સિર્ફ ઉસ વક્ત બાત કી જા સકતી હૈ જબ આપ મુસ્કુરા રહે હોં."

يـنشـق نـور الهـدى عـن صبـح غـرتـه

كـا لشـمـس تـنـجـاب عن اشراقها الظلم

"નૂર હિદાયત ઉનકે નૂર જબીં સે ફૂટતા હૈ, જૈસે સૂરજ કે ચમકને સે તારીકિયાં છટ જાતી હૈ."

مـنشـقة مـن رسـول الـلـه نبعتـه

طـابـت عناصره والخيم والشيم

"ઈનકી નસ્લ રસૂલલ્લાહ ﷺ સે ફૂટતી હૈ, ઉનકી તબિયત ઔર અખ્લાક વ આદાત સબ પાકીઝહ હૈ."

الـلــه شـرفــه قـدمـاً وفـضـلــه

جـزى بـذاك لــه فـى لوحة القلم

"અલ્લાહ ﷻ ને પહલે હી સે ઈન્હે શરફ વ ફઝ઼ીલત સે નવાઝ રખા હે. ઉનકે લિયે યહી કાફી હે કી ઉનકી ફઝ઼ીલત લોહે મહફૂઝ મેં લિખી હુઈ હે."

مـن مـعشـر حبهـم ديـن وبغضهم

كـفـروقــربهـم مـلـجـأومعتصم

"ઉનકી મુહબ્બત દીન ઔર ઉનસે બુગ઼્ઝ઼ કુફ્ર હે. ઈનકા કુરબ પનાહગાહ ઔર જાએ હિફ઼ાઝ઼ત હે."

لا يستـطيـع جـواد بـعد غـايتهم

ولا يــدانهيــم قـوم وان كـرمـوا

"કોઈ સખી ઈનકી અઝ઼મત તક નહિ પહુંચ સકતા. સખ઼ાવતમેં કોઈ ક઼ૌમ ઈનકી હમસરી નહિ કર સકતી."

هــم الـغيـوث اذا مـا أزمة أزمـت

سيـان ذلك ان أثـروا وان عدموا

"ઔર જબ કોઈ (કહેતા કિ) મુસીબત આતી હે તો યહ (સખાવત કે) બાદલ બન જાતે હે. ઈનકે લિએ બરાબર હે, ખુવાહ વહ માલદાર હો યા મોહતાજ હો."

مــا قـــال لا قـط الا فـى تشهـده

لــولا التشهــد كـانـت لاؤه نـعـم

"ઈન્હોંને કભી સિવા તશહુદ કે "લા" (ના) નહીં કહા. અગર તશહુદ ન હોતા તો ઈનકા "લા" ભી "નઅમ" (હાં) હોતા."

يستدفع السوء والبلوى بحبهم

ويسترق به الاحسان والنعم

"ઈનકે તુફૈલ બલાએં ટલતી ઔર મુસીબતેં દૂર હોતી હૈ, ઔર ઈનકે ઝરિએ ખુદા કી નેઅમતેં ઔર નવાઝિશે ઉતરતી હૈ."

مقدم بعد ذكر الله ذكرهم

فى كل بر ،ومختوم به الكلم

"અલ્લાહ ﷻ કે ઝિક્ર કે બાદ ઈન્હી કા ઝિક્ર તમામ મખ્લુકમેં સબસે મુકદ્દમ હોતા હૈ, ઔર ઈન્હી પર બાત ખત્મ હોતી હૈ."

من يعرف الله يعرف أولوية ذا

الدين من بيت هذا ناله الأمم

"જો કોઈ અલ્લાહ ﷻ કી મા'રેફત રખતા હૈ વહ ઈનકી ફઝીલત કા મુઅતરિફ હૈ, ઈન્હી કે ઘરાને સે ઉમ્મતોં કો દીન કી નેઅમત મિલી હૈ."

وليس قولك من هذا بضائره

العرب تعرف من أنكرت والعجم

"તુમ્હારા યે કહના કી 'યહ કૌન હૈ', ઉન્હે કુછ નુકસાન નહિ પહુંચા સકતા, જિસે તુમ નહિ પહચાન રહે હો ઉસે અરબ વ અજમ સબ પહચાનતે હૈ."

જબ હિશામને યે અશઆર સુને તો સખ્ત ગઝબનાક હુઆ ઔર ફર્ઝદકકો કૈદ કરને કા હુક્મ દે દિયા, હઝરત ઝયનુલ આબેદિન ﵁ ને ફર્ઝદક કે પાસ એક હઝાર દીનાર ભેજે તો ઉસને યહ કર વાપસ કર દિએ કી મૈંને યે અશઆર અલ્લાહ ﷻ ઔર ઉસકે રસૂલ ﷺ કે લિએ કહે થે, મૈં ઈનકી ઉજરત નહિ લે સકતા, તો હઝરત ઝયનુલ આબેદિન ﵁ ને ફરમાયા : "હમ અહલે બયત કે હાથસે જો કુછ નિકલ જાતા હૈ તો હમ ઉસે વાપસ નહિ લેતે, ચુનાન્ચે ફર્ઝદકને ફિર ઉન દીનાર કો કબુલ કર લિયા."

મદીનામેં કુછ લોગ થે જિનકા રિઝ્ક રાતમેં ઉનકે પાસ પહુંચ જાતા થા, ઔર ઉન્હે પતા નહિ ચલતા કી કૌન ભેજતા હૈ, જબ હઝરત ઝયનુલ આબેદિન ﵁ કા ઈન્તેકાલ હો ગયા તો રિઝ્ક કા સિલસિલા મુન્કતેં હો ગયા, ઉસ વક્ત ઉન્હે પતા ચલા કી હઝરત કી તરફસે આતા થા.

(૫) સૈય્યદના ઈમામ મુહમ્મદ બાક્ર ઈબ્ને અલી ઈબ્ને હુસૈન ﵁

આપ (ઈમામ ઝયનુલ આબેદિન ﵁)કે સાહબઝાદે મુહમ્મદ બાકર ﵁ હૈ, જો બહુત બડે ઝાહિદ વ આબિદ થે, સજદોસે પેશાની પર નિશાન પડ ગયે થે, અપને ઝમાને કે સબસે બડે આલિમ થે, રસૂલલ્લાહ ﷺ ને ઉનકા નામ 'બાક્ર' રખા થા.

હઝરત જાબિર ﵁ ઉનકે પાસ આએ જબકિ વો છોટે થે ઔર કહા : ''આપકે જદ્દે મોહતરમ હુઝૂર ﷺ ને આપકો સલામ કહા હૈ, તો આપને જવાબ દિયા, ''મેરે જદ્દે મોહતરમ પર ભી સલામ હો,'' હઝરત જાબિર ﵁ સે પૂછા ગયા : ''યે કૈસે મુમકિન હૈ ? (ઈસ લિએ આપ ﷺ કી વફાત હો ચુકી થી.) તો ફરમાયા : ''મૈં રસૂલલ્લાહ ﷺ કે પાસ બૈઠા હુઆ થા ઔર હઝરત હુસૈન ﵁ આપકી ગોદમેં થે, આપ ﷺ ઉનકે સાથ ખેલ રહે થે, આપ ﷺ ને ફરમાયા : ''અય જાબિર ﵁ ! ઈસકે યહાં એક બચ્ચા હોગા જિસકા નામ અલી ﵁ હોગા, જબ કયામત કા દિન હોગા એક મુનાદી પુકારેગા : 'સૈય્યદ ઉલ આબિદીન' ખડે હો જાએં, તો ઈનકા વહી લડકા ખડા હોગા, ફિર ઉસકે યહાં એક બચ્ચા હોગા, જિસકા નામ 'બાક્ર' હોગા, વો ઈલ્મ કો ફાડેગા યા'ની હાસિલ કરેગા, અગર તુમ ઉસે પાઓ તો ઉસસે મેરા સલામ કહના.

(હઝરત બાક્ર ﵁ સે ઈમામ અબુ હનીફા ﵀ વગૈરાને રિવાયત કી હૈ.)

(૬) સૈય્યદના ઈમામ જાફ્ર સાદિક્ ઈબ્ને મુહમ્મદ બાક્ર ﵁

આપ (ઈમામ મુહમ્મદ બાક્ર ﵁)કે સાહબઝાદે હઝરત જાફ્ર સાદિક્ ﵁ હૈ, જો અપને ઝમાને મેં સબસે અફઝલ ઔર સબસે ઝિયાદા ઈબાદત ગુઝાર થે, ઉલમા સીરતને કહા હૈ : ''વહ રિયાસત (હુકૂમત) સે બચને કે લિએ ઈબાદતમેં મશગૂલ હો ગએ, અમરો બિન અબી મિક્દામ કહતે હૈ : મૈં જબ જાફર ﵁ કો દેખતા તો મુજે યકીન હો જાતા કિ વો અમ્બિયા કી નસ્લસે હૈ.''

આપ હી સે ઈમામિયા કી ફિક્હ કી નશર વ ઈશાઅત હુઈ, ઔર હક઼ીકી માઅર ઔર યક઼ીની અક઼ાઈદ ફૈલે. આપ (ઈલ્હામ કી રોશનીમેં) જો ખબર દેતે (અલ્લાહ ﷻ કે હુકમસે) ઐસા હો જાતા, ઈસી વજહસે લોગોંને આપકા નામ સાદિક઼ વ અમીન રખ દિયા.

(૭) સૈય્યદના ઈમામ મૂસા કાઝિમ ઈબ્ને ઈમામ જાફર સાદિક઼ ﷺ

આપ (ઈમામ જાફર ﷺ)કે સાહબઝાદે હઝરત મૂસા કાઝિમ ﷺ થે, સબસે બડે ઈબાદત ગુઝાર થે, દિનમેં રોઝા રખતે રાતકો નમાઝે પઢતે, આપકો 'કાઝિમ' ઈસ વજહસે કહા જાતા હૈ કિ આપકો કિસી કે બારેમેં કોઈ બાત પહુંચતી તો આપ ઉસકે પાસ માલ ભેજતે, આપકી ફઝ઼ીલત કા ઈતરાફ મુવાફિક઼ વ મુખલિફ સબકો હૈ.

ઈબ્ન જૌઝી ﷺ શફીક઼ બલ્ખીસે રિવાયત કરતે હૈ : હિજરી સન 149 હિજરીમેં મૈં હજ કે લિએ નિકલા, કાદસિયામેં ક઼યામ કિયા, દેખા કી એક ખુબસુરત, ગન્દમગૂ, નૌજવાન હૈ, જિસકે બદન પર ઊની કપડે હૈ, ઔર ચાદર પહને હુએ હૈ, પૈરોં મેં દો ચપ્પલ હૈ, ઔર લોગો સે અલગ-થલગ બૈઠા હૈ, મૈંને દિલમેં સોચા, યે નૌજવાન સૂફિયામેં સે હૈ, જો લોગો પર બોઝ બનના ચાહતા હૈ, અલ્લાહ ﷻ કી ક઼સમ ! મૈં ઉસકે પાસ જાકર તૌબીખ (ધમકી દેના) કરુંગા, મૈં ઉસકે કરીબ ગયા, જબ ઉસને મુજે આતે હુએ દેખાતો કહા : "અય શફીક઼!

"اجتنبوا كثيراً من الظن، ان بعض الظن اثم "

(બહુત ઝિયાદા (બુરે) ગુમાનસે બચો, ઈસ લિએ કિ કુછ ગુમાન ગુનાહ હોતે હૈ.)

"તો મૈંને અપને દિલમેં યે સોચા : યહ નૌજવાન કોઈ બુઝુર્ગ હૈ, જિસને મેરે દિલકી બાત પઢલી, મૈં ઈસકે પાસ જાકર અપને કિયે કી માફી માંગૂગા, લેકિન વહ મેરી નિગાહોં સે ઓઝલ હો ગયા, જબ હમ "વાક઼િસા" પહુંચે તો મૈંને ઉસે નમાઝ પઢતે હુએ દેખા, ઈસકે અઝા હિલ રહે થે ઔર આંસૂ બહ રહે થે, મૈંને સોચા કિ ઈસકે પાસ જા કર માઝ઼રત કરું, ઉસને અપની નમાઝ પૂરી કર કે કહા : "અય શફીક઼ !

"وانى لغفار لمن تاب وآمن وعمل صالحاً ثم اهتدى"

(મૈં બહુત ઝિયાદ ક઼ુબૂલ કરનેવાલા હું ઈસકી જો તૌબાહ કરે, ઈમાન લે આએ ઔર નેક અમલ કરે, ફિર વહ હિદાયત પર ભી રહે.)

મૈંને કહા : "યે અબદાલ હૈ, જો દો મરતબા મેરે રાઝ સે વાકિફ હો ગયા."

જબ હમ "ઝુબાલા" પહુંચે તો મૈંને દેખા કી વહ એક કુંવે પર ખડા હૈ, ઈસકે હાથ મેં છાગલ થી જિસસે વો પાની પીના ચાહ રહે થે, વહ છાગલ ઈસકે હાથસે પાનીમેં ગિર ગઈ, ઉસને આસમાન કી તરફ અપની નિગાહ ઉઠા કર કહા : તૂ મેરા રબ હૈ, જબ મુજે પ્યાસ લગતી હૈ, જબ ભી ઔર જબ મુઝે ભૂખ લગતી હૈ તો ભી મુજે રોઝી દેતા હૈ, અય મેરે આકા ! ઈસ છાગલ કે ઈલાવા મેરે પાસ કુછ ઔર નહિ હૈ." શફીક઼ કહેતે હૈ : "અલ્લાહ ﷻ કી કસમ ! મૈંને દેખા કિ કુવે કા પાની ઉપર કો આયા તો ઉસને છાગલ લેકર ઉસે ભરા, વુઝૂ કિયા ઔર ચાર રકાઅત નમાઝ પઢી, ફિર વહીં કરીબ રેત કે એક ટીલે કે પાસ ગયા, ઔર અપને દોનો પંજે મિલાકર ઉસ છગાલમેં લે જા કર પાની પીને લગા, મૈંને કહા : "જો રિઝક઼ અલ્લાહ ﷻ ને આપકો દિયા હૈ ઉસમેં સે મુઝે ભી ખિલાઈએ." તો ઉસને કહા : "અય શફીક઼ ! અલ્લાહ ﷻ કી ઝાહિરી ઔર બાતિની નેઅમતેં હમ પર હંમેશા રહતી હૈ, તો તુમ અપને રબકે સાથ અચ્છા ગુમા રખો." ફિર ઉસને મુઝે વો છાગલ દી, તો મૈંને ઈસમે સે પિયા, ક્યા દેખતા હૂં કે વોહ તો સત્તૂ ઔર શક્કર હૈ, અલ્લાહ ﷻ કી કસમ ! મૈંને ઈસસે ઝિયાદા લઝીઝ ઔર ઈસસે ઝિયાદા ખુશ્બુદાર કોઈ ચીઝ નહિ પી, મૈં ઈતના સૈરાબ હો ગયા કિ કઈ દિન તક ખાને પીને કી ખ્વાહિશ ના હુઈ.

ફિર વો નૌજવાન મુઝે નઝર નહિ આયા, હત્તાકિ મૈં મક્કા પહુંચ ગયા, તો મૈંને કુબ્તા અસ્સરાબ કે બરાબરમેં આધી રાત કો ખુશૂઉ ઔર આહો વ બુકા કે સાથ નમાઝ પઢતે હુએ દેખા, વહ પૂરી રાત ઈસી તરહ રહા, જબ તુલુઉ ફજર હો ગઈ તો અપની જગહ બૈઠકર તસ્બીહ પઢને લગા, ફિર નમાઝ ફજર પઢી ઔર બયતુલ્લાહ કા તવાફ કિયા, ફિર જબ વહ ચલા તો મૈં ઉસકે પીછે પીછે ગયા, તો દેખા કિ ઉસકે નૌકર ચાકર ઔર કાફી માલ વ દૌલત હૈ, જો કુછ રાસ્તેમેં દેખા અબ ઉસકે બિલકુલ બરખિલાફ નઝરિયા, લોગ ઉસકે ગિર્દ ચક્કર લગા રહે થે, ઉસે સલામ કરતે ઔર ઉસસે બરકત કી દુઆએં લેતે, મૈંને કિસી સે પૂછા કિ, "યે કૌન નૌજવાન હૈ ?" તો ઉસને બતાયા કી 'યે મૂસા બિન જાફર હૈ', તો મૈંને કહા : 'ઈસ તરહ કે અજાઈબાત ઈસી જૈસે સૈયદ કે લિએ હો સકતે હૈ.' (રવાહુ અલ હમ્બલી)

આપ હી કે હાથ પર હઝરત બશર હાફી ﷺ ને તૌબા કી, ઈસી તરહ એક બાર આપ બગદાદમેં ઉનકે ઘર કે પાસસે ગુઝરે તો ગાને બજાને કી આવાઝે સુની, એક બાંદી નીકલી જિસકે હાથમેં સબ્ઝી કે છિલકે થે, ઉસને વહ કૂડા રાસ્તેમેં ફેંક દિયા, આપને ઉસસે પૂછા : "ઈસ ઘરકા માલિક ગુલામ હૈ યા આઝાદ ?" ઉસને કહા : "આઝાદ હૈ." આપને ફરમાયા : "તૂને સચ કહા, અગર વો ગુલામ હોતા તો અપને મૌલા સે ડરતા." જબ વો બાંદી અપને ઘરમેં ચલી ગઈ તો ઉસકે માલિકને જો ઉસ વક્ત દસ્તરખ્વાન પર બૈઠા થા પૂછા : "દેર કૈસે હો ગઈ ?" ઉસને કહા : "મુઝે એક શખ્સને ઐસે ઐસે બતાયા," વહ શખ્સ નંગે પૈર નિકલા ઔર હઝરત કાઝિમ ﷺ સે મુલાકાત કી, ઔર આપકે હાથ પર તૌબાહ કી.

(૮) સૈય્યદના ઈમામ અલી રઝા ઈબ્ને મૂસા કાઝ઼િમ ﷺ

આપ (ઈમામ મૂસા કાઝ઼િમ ﷺ) કે સાહબઝાદે હઝરત અલી રઝા ﷺ થે, અપને ઝમાને કે બહુત બડે ઝાહિદ ઔર સાહિબે ઈલ્મ થે, જમહૂર ફુક઼હાને આપસે બહુત ઝિયાદા અખ઼જ કિયા હૈ, મામૂનને આપકે ઈલ્મી ફઝલ વ કમાલ કી વજહ સે આપકો વલી અહદ બનાયા થા.

એક દિન આપને ઉસકે ભાઈ ઝૈદ કો નસીહત કરતે હુએ ફરમાયા : "તુમ રસૂલલ્લાહ ﷺ કો ક્યા જવાબ દોગે અગર ખૂનરેઝી કરોગે ઔર નાજાઈઝ તરીકે સે માલ હાસિલ કરોગે ? કૂફા કે બેવકૂફ લોગોને તુમ્હે ધોકેમેં ડાલ રખ્ખા હૈ." રસૂલલ્લાહ ﷺ કા ઈરશાદ હૈ : "ફાતિમા ﷺ ને અપની અસ્મત કી હિફાઝત કી તો અલ્લાહ ﷻ ને ઉસકી ઝુર્રીયત કો આગ પર હરામ કર દિયા, અલ્લાહ ﷻ કી કસમ ! ઉન્હેં યે બાત સિર્ફ અલ્લાહ ﷻ કી ઈતાઅત કી વજહ સે હાસિલ હુઈ, અગર તુમ ચાહતે હો જો ચીઝ ઉન્હોંને અલ્લાહ ﷻ કી ઈતાઅત કે ઝરિયે હાસિલ કી તુમ ઉસકી નાફરમાની કે ઝરિયે હાસિલ કર લો તો તુમ અલ્લાહ ﷻ કે નઝદીક ઉનસે ઝિયાદા મુકર્રમ હોંગે."

મામૂનને દિરહમ વ દીનાર પર આપકા નામ કુન્દહ કરાયા થા ઔર આપકી બયત કે બારેમેં દૂરદરાઝ ફરમાન જારી કરા દિએ થે.

અબૂ નવાસ સે કહા ગયા કિ તુમ રઝા رضی الله عنه કી મદહ મેં અશઆર ક્યોં નહિ કહતે ? તો ઉસને કહા :

قيل لى أنت أفضل الناس طراً
فى المعانى وفى الكلام البديه
لك من جوهر الكلام بديع
يثمر الدر فى يدى مجتنيه

فلماذا تركت مدح ابن موسى
والخصال اللتى تجمعنّ فيه
قلت:لا أستطيع مدح امام
كان جبرئيل خادماً لأبيه

"મુઝસે કહા ગયા કિ તુમ ઈલ્મ મઆની ઔર બરજસ્તા કલામમેં સબસે અફઝલ હો તુમ જો કલામ કહતે હો વહ અનોખા ઔર લાજવાબ હોતા હૈ, જો સુનનેવાલો કે હાથો કો મોતિયોં સે ભર દેતા હૈ."

"તો ફિર તુમને ઈબ્ને મૂસા رضی الله عنه કી મદહ ક્યોં તર્ક કર રખી હૈ, ઔર ઉનકે ઉન અખ્લાક઼ વ આદત કો બયાન કરના ક્યોં છોડ દિયા હૈ જો ઉનકી ઝાતમેં જમાઅત હૈ."

"તો મૈંને કહા કી મૈં ઉસ ઈમામ رضی الله عنه કી મદહ કૈસે કરું ! જિબ્રઈલ عليه السلام જિસકે વાલિદ કે ખ઼ાદિમ થે."

(૯) સૈય્યદના ઈમામ મુહમ્મદ જવ્વાદ ઈબ્ને અલી રઝા رضی الله عنه

આપ (ઈમામ અલી રઝા رضی الله عنه) કે સાહબઝાદે હઝરત મુહમ્મદ જવ્વાદ رضی الله عنه થે, જો ઈલ્મ તક઼વા વ સખ઼ાવતમેં આપને વાલિદ કે નકશે ક઼દમ પર થે, જબ આપકે વાલિદ રઝા رضی الله عنه કી વફાત હો ગઈ તો મામૂન બાવજૂદ આપકી કમસિની કે આપકે

ઈલ્મ વ દીનદારી ઔર વફૌર અક્લ કા શૈદાઈ હો ગયા, ઔર ચાહાકિ અપની બેટી ઉમ્મે અલફઝલ સે આપકા નિકાહ કર દે, ઔર આપકે વાલિદ રઝા ﷺ સે ઉસને અપની બેટી ઉમ્મે હબીબ કા નિકાહ કિયા થા, તો અબ્બાસિયોં પર યહ બાત ગિરાન ગુઝરી ઔર ઉન્હોંને ઉસે બહુત બડા સમજા, ઉન્હે ઈસ બાત કા અંદેશા હુઆ કી કે કહીં હુકૂમત ઉનકે હાથસે ન નિકલ જાએ, તો મામૂનકે કરીબી લોગ જમા હુએ ઔર ઈસ ઈરાદે કો તર્ક કરને કી દરખ્વાસ્ત કી ઔર કહા કી કે વોહ છોટા હે, ઉસકે પાસ ઈલ્મ નહિ હે, તો મામૂનને કહા : ''મૈં ઈસે ઝિયાદા જાનતા હૂં, અગર તુમ ચાહો તો ઈસકા ઈમ્તેહાન લેલો,'' વહ લોગ ઈસ પર રાઝી હો ગએ, ઔર ઉન્હોંને યહ્યા બિન અકસમકો ખૂબ સારા માલ દિયા તાકિ વહ ઈસ મસઅલે મેં આપકો ઉલઝાયે જિસકા આપ જવાબ ન દે સકેં, ઔર એક દિન તય કર લિયા ગયા. મામૂનને આપકો બુલવાયા, કાઝી ઔર અબ્બાસિયોં કી એક જમાઅત ભી હાઝિર હો ગઈ, કાઝીને કહા : ''મૈં તુમસે એક ચીઝ કે બારે મૈં સવાલ કરુંગા ?'' આપ ﷺ ને ફરમાયા પૂછો, ઉસને પૂછા : ''આપ ઈસ મેહરમ (અહરામ પહને હુએ શખ્સ) કે બારેમેં ક્યા કહેતે હે જિસને શિકાર કો કત્લ કર દિયા ?'' આપને ફરમાયા, ''ઉસને હલમેં ઉસે કત્લ કિયા હે યા હરમમેં ? વહ ઈસ મસ્લે કો જાનતા થા યા ઉસસે જાહિલ થા ? જાનબૂઝકર કત્લ કિયા યા યૂંહી હો ગયા ? વહ શિકાર છોટા થા આ બડા ? મેહરમ આઝાદ થા યા ગુલામ ? બાલિગ થા યા નાબાલિગ ? વહ શિકાર પરિન્દા થા યા કુછ ઔર ?''

યહ સુનકર યહ્યા બિન અકસમ હૈરાન રહ ગએ, ઔર ઉનકે ચેહરે પર આજિઝી કે આસાર ઝાહિર હો ગએ, હત્તા કિ અહલે મજલિસ કી એક જમાઅતને ઈસ બાત કો મહસૂસ કર લિયા, તો મામૂનને અપને ઘરવાલોસે કહા : ''ફિર વહ આપકી તરફ મુતવજ્જો હુઆ ઔર ફરમાયા : 'ક્યા આપ મંગની પર રાઝી હે ?' આપને ફરમાયા : 'જી હાં,' તો ઉસને કહા : ''આપ ખુદ ખુત્બા-એ-નિકાહ પઢિએ,'' ચુનાન્ચે હઝરતને ખુત્બા-એ-નિકાહ પઢા ઔર પાંચસો દિરહમ પર ઉક્દ હો ગયા, જો કી હઝરત ફાતિમા ﷺ કા મહર થા, ફિર શાદી હો ગઈ.

(૧૦) સૈય્યદના ઈમામ અલી હાદી ઈબ્ને મુહમ્મદ જવ્વાદ ؑ

આપ (મુહમ્મદ જવ્વાદ ؑ) કે સાહબઝાદે હઝરત અલી હાદી ؑ થે, જિન્હે 'અસકરી' કહા જાતા હૈ. ઈસ લિએ કિ મુતવક્કિલને આપકો મદીના સે બગ઼દાદ ભેજ દિયા થા, ફિર વહાં સે 'સરમનરાઈ' ચલે ગએ થે, ઔર ઉસકે કરીબ એક જગહ જિસકા નામ 'અસ્કર' થા વહાં મુકીમ હો ગએ થે, ફીર 'સરમનરાઈ' મુન્તક઼િલ હો ગએ ઔર વહાં બીસ (૨૦) સાલ નૌ (૯) મહીને ક઼િયામ કિયા, મુતવક્કિલને આપકો ઈસ લિએ નિકાલા થા કિ વહ અલી હાદી ؑ સે બુગ્ઝ રખતા થા, ઉસે પતા ચલા કિ આપ મદીનામેં મુકીમ હૈ ઔર લોગ આપકી તરફ માઈલ હો રહે હૈ, તો ઉસે આપકી તરફ સે ખૌફ પૈદા હુઆ, ઉસને યહ્યા બિન હરમસા કો બુલા કર આપકો નિકાલને કા હુકમ દિયા, અહલે મદીનાને ઈસ પર ખૂબ આંસૂ બહાએ, ક્યુંકિ આપ ઉનકે મુહસિન થે, ઔર હંમેશા મસ્જિદમેં ઈબાદત કે લિયે રહતે, તો યહ્યાને કસમ ખા કર કહા કિ ઈનકે સાથ કોઈ બુરાઈ નહિ હોગી, ફિર ઉસને આપકે ઘર કી તફતીશ કી તો ઉસમે ચંદ મસાહિફ ઔર કિતાબોં કે સિવા કુછ ન મિલા, ઈસસે ઉસકે નઝદીક આપકી અઝમત ઔર બઢ ગઈ, જિસકી વજહસે આપકી ખિદમત કા ઝિમ્મા ખુદ ઉસને અપને ઉપર લિયા, જબ વહ બગ઼દાદ આયા તો સબસે પહલે વાલી-એ-બગ઼દાદ ઈસ્હાક બિન ઈબ્રાહિમ તાહિરી કે પાસ ગયા, તો ઉસને કહા : ''અય યહ્યા ! યે હુઝૂર ﷺ કી ઔલાદ મેં સે હૈ, ઔર તુમ મુતવક્કીલ કો જાનતે હી હો, અબ અગર તુમને ઉસે ઉનકે ખિલાફ ઉભાર દિયા તો વહ ઉન્હેં ક઼ત્લ કર દેગા, ઔર તુમ રસૂલ ﷺ કે હદ્દે મુકાબિલ ઠહરોગે, તો યહ્યાને ઉસસે કહા : મૈને ઉનકી તરફસે ખૈર કે સિવા કુછ નહિ દેખા.''

યહ્યા કહતે હૈ : ''જબ મૈં મુતવક્કિલ કે પાસ પહુંચા તો ઉસે આપકી હુસ્ન સીરત ઝુહદ વદાઅ કી તારીફ કી, તો મુતવક્કિલને આપકા ઈકરામ કિયા.''

ફિર મુતવક્કિલ બીમાર હુઆ તો ઉસને નઝર માની કિ અગર વહ ઠીક હો ગયા તો બહુત સે દરાહિમ સદક઼ા કરેગા, ઉસને ફિર ફુકહા સે ઉસકે બારેમે પૂછા, લેકિન વહ જવાબ ન દે સકે, તો ઉસને હઝરત હાદી ؑ કે પાસ પૂછને કે લિએ ભેજા તો આપને ફરમાયા : ''તેરાસી દિરહમ સદક઼ા કર દો.'' મુતવક્કિલને સબબ દરિયાફ્ત કિયા તો ફરમાયા : ''ઈસ લિએ કિ અલ્લાહ ﷻ કા ઈરશાદ હૈ.''

'' لقد نصركم الله فى مواطن كثيرة ''

(અલ્લાહ ﷻ ને તુમ્હારી બહુત સે મૌક઼ો પર મદદ કી) ઔર યે મૌક઼ે તેરાસી હી થે, ઈસ લિએ કિ આપ ﷺ ને સત્તાઈસ (૨૭) ગઝ઼વે ઔર છપ્પન (૫૬) સરયે, કુલ મિલાકર તેરાસી થે.

મસઉદ કહેતે હૈ : મુતવક્કિલ સે ચુગલી કી ગઈ કે અલી બિન મુહમ્મદ ﵁ કે ઘર મેં હથિયાર હૈ, ઔર વહ હુકૂમત કા ઈરાદહ રખતે હૈ, તો ઉસને તુર્કોંકી એક જમાઅત કો ભેજા, ઉન્હોને જા કર રાતમેં આપકે ઘર ધાવા બોલા, લેકિન ઉન્હે કુછ ન મિલા, ઔર આપકો બંદ ઘરમેં પાયા, આપ કુરઆન પઢ રહે થે ઔર ઉનકી ચાદર થી, ઔર આપ કંકરી ઔર રેત પર બૈઠે હુએ અલ્લાહ ﷻ કી તરફ મુતવજ્જો હો કર તિલાવતમેં મશગૂલ થે, ઈસી હાલતમેં આપકો મુતવક્કિલ કે પાસ લે જાયા ગયા, જિસ વક઼્ત આપકો ઉસકે પાસ પહુંચાયા ગયા વહ શરાબ કી મજલિસમેં થા ઔર મુતવક્કિલ કે હાથમેં જામ થા, ઉસને આપકી તઆઝીમ કી વજહસે આપકો અપને બરાબરમેં બૈઠાયા, ઔર આપકી તરફ જામ બઢાયા તો આપને ફરમાયા : ''મેરે ખૂન ઔર ગોશ્તમેં કભી શરાબ નહિ ગઈ, મુઝે માફ કીજિયે.'' તો ઉસને મજબૂર નહિ કિયા, ઔર આપસે કહા કિ મુઝે કોઈ બાત સુનાઈયે, તો આપને યે આયત પઢી.

''كم تركوا من جنت وعيون''

(કિતને હી બાગ઼ાત ઔર ચશ્મે વહ છોડકર ચલે ગએ...)

ઉસને કહા, ''કોઈ શેઅ્ર સુનાઈયે,'' તો આપ ﵁ ને ફરમાયા : ''મૈં શેઅ્ર બહુત કમ બયાન કરતા હું.'' ઉસને કહા : ''ઝ઼રૂર હી સુનાઈયે,'' તો આપને યે અશઆર પઢે.

باتوا على قلل الأجبال تحرسهم
غلب الرجال فما أغنتهم القلل
واستنزلوا بعد عزّ من معاقلهم
وأسكنوا حفراً بئس ما نزلوا
ناداهم صارخ من بعد دفنهم
أين الأساور والتيجان والحلل
أين الوجوه التي كانت منعمة
من دونها تضرب الأستار والكلل

فـأفـصح الـقبـر عـنهم حيـن سـائـلـه
تـلك الـوجـوه عـليهـا الـدود يـقتتل
قـد طـالـمـا أكـلـوا دهـراً وقـد شـربـوا
فـأصبـحـوا بـعـد طـول الأكـل قد أكلوا

"ઉન્હોંને પહાડો કી ચોટિયોં પર રાતેં ગુઝારી, બડે તાકતવર લોગ ઉનકી હિફાઝત વ નિગરાની કરતે થે, લેકિન (મૌત કે વક્ત) યે ચોટિયાં ભી ઉનકે કુછ કામ ન આઈ.

કિલોં કે બાદ ઉન્હેં નીચે ઉતારા ગયા ઔર કબરોં મેં દફન કર દિયા ગયા, બહુત બુરા હૈ ઉનકા ઠિકાના.

દફન કે બાદ કિસી પુકારનેવાલેને ઉન્હેં પુકાર કર કહા, કિ વહ કંગન, તાજ ઔર કિંમતી પોશાકો કા ક્યા હુઆ.

વહ ચેહરે ક્યા હુએ જો બડે સરસબ્ઝો શાદાબ થે ઔર જિન પર પરદે લટકાએ જાતે થે.

જબ ઉસને સવાલ કિયા તો ઈનકી કબરને ઉન્હેં ઝાહિર કર દિયા.

તો દેખા ઉનકે ચેહરોં પર કીડે લડ રહે હૈ.

બહુત ઝમાને તક વો ખાતે પીતે રહતે થે, ઔર અબ ખૂબ ખાને (એશ) કે બાદ ઉન્હેં ખુદ ખા લિયા ગયા હૈ."

મુતવક્કિલ યહ સુનકે રો પડા, હત્તા કિ ઉસકી દાઢી તર હો ગઈ.

(૧૧) સૈય્યદના ઈમામ હસન અસ્કરી ઈબ્ને અલી હાદી عليه السلام

ઔર આપ (સૈય્યદના ઈમામ અલી હાદી رضي الله عنه) કે સાહબઝાદે હઝરત હસન અસ્કરી رضي الله عنه આલિમ, ફાઝિલ ઔર ઝાહિદ થે, અપને ઝમાને કે અફાઝિલમેં થે, અવામને આપસે બહુત સી રિવાયાત કી હૈ.

(૧૨) સૈય્યદના ઈમામ મુહમ્મદ મેહદી ઈબ્ને હસન અસ્કરી عليه السلام

ઔર આપ (ઈમામ હસન અસ્કરી رضي الله عنه) કે સાહબઝાદે હઝરત ઈમામ મેહદી عليه السلام થે, ઈબ્ને જૌઝીને અપની સનદ સે હઝરત ઈબ્ને ઉમર رضي الله عنه સે રિવાયાત કી હૈ કિ રસૂલલ્લાહ صلى الله عليه وسلم ને ફરમાયા : "આખિરી ઝમાનેમેં મેરી ઔલાદમેં સે એક શખ્સ નિકલેગા જિસકા નામ ઔર કુન્નિયત મેરે નામ ઔર કુન્નિયત પર હોગી, વહ ઝમીન કો ઈન્સાફ સે ભર દેગા જૈસા કી વહ ઝુલ્મ સે ભરી હોગી, યહી મેહદી હોંગે."

કસીદહ દર ફઝ઼ાઈલ અઈમ્મા અસના અશર

حيدرة والحسنان بعده ثم علی وابنه محمد

"હઝરત હેદર કરાર યા'ની અલી ﷺ ઔર ઉનકે બાદ હઝરાત હસન વ હુસૈન ﷺ ઉનકે બાદ અલી ﷺ ઔર ઉનકે બેટે મુહમ્મદ ﷺ"

وجعفر الصادق، وابن جعفر موسى، ويتلوه علی السيد

"ઔર હઝર જાફર સાદિક઼ ﷺ ઔર ઉનકે બેટે મૂસા ﷺ ઔર ઉનકે બાદ આનેવાલે આક઼ા વ પેશ્વા અલી ﷺ"

أعنی الرضا، ثم ابنه محمد ثم علی وابنه ، المسدد

"ઔર હઝરત અલી રઝા ﷺ ઉનકે બેટે હઝરત મુહમ્મદ ﷺ વ હઝરત અલી ﷺ ઔર ઉનકે બેટે"

الحسن التالی ويتلو تلوه محمد بن الحسن المعتقد

"હઝરત હસન ﷺ ઔર ઉનકે બાદ આનેવાલે ક઼ાબિલ ભરોસા હઝરત મુહમ્મદ બિન હસન ﷺ હૈ."

قوم هم ائمتی وسادتی وإن لحانی معشر وفندوا

"યહ વો ક઼ૌમ હૈ જો મેરે અઈમ્મા વ પેશ્વા વ સરદાર હૈ, ચાહે ઈસ ઝમનમેં કૌમ મુઝે ગ઼લત હી ક્યોં ન ઠહરાએ ઔર ઝૂઠલાએ."

أئمة أكرم بهم أئمة أسماؤهم مسرودةٌ لا تطرد

"વહ ઐસે અઈમ્મા હૈ જિનકે ઝરિયે ઈમામોં કો ઈઝ઼્ઝત બખ્શી ગઈ, ઉનકે નામ ક઼ાબિલે ઝિકર હૈ જિન્હે ઝૂઠલાયા નહિ જા સકતા."

هم حجج الله على عباده   وهم إليه منهج مقصد

"વહ અલ્લાહ કે બંદો પર અલ્લાહ કી હુજ્જત ઔર દલીલ હૈ ઔર વહ સબ અલ્લાહ તક પહુંચને કે લિએ અસ્વા વ મુન્હિજ હૈ."

هم النهار صوم لربهم   وفى اللياجى ركع وسجد

"વહ દિનોમેં રોઝા રખતે હૈ ઔર રાતકી તારીકિયોં મેં અલ્લાહ કે સામને રુકૂઅ વ સુજૂદ મેં રહતે હૈ."

قوم أتى فى ﴿هل أتى﴾مديحهم   هل شک فى ذلک إلا ملحد

"વહ ઐસે હૈ જિનકી તારીફ઼ સુરહ દહરમેં કી ગઈ હૈ જિસકે બારેમેં શક સિર્ફ મુલ્હિદ કો હો સકતા હૈ."

قوم لهم فى كل أرض مشهدٌ   لابل لهم فى كل قلب مشهد

"યહ વહ ક઼ૌમ હૈ જિનકા મુશહિદ ઝમીન કે હર ખિત્તેમેં હૈ બલ્કિ યે કહના ઝિયાદા મુનાસિબ હૈ કિ ઈનકા મુશહિદ હર દિલમેં મૌજૂદ હૈ."

قوم منى والمشعران لهم   والمروتان لهم المسجد

"ઉનકા તઆલ્લુક઼ મિનાસે હૈ, મશઅર હરમ યા'ની મસ્જિદ મુઝ્દલિફા, સફા, મરવા ઔર મસ્જિદ હરમ ઉન્હી કી હૈ."

قوم لهم مكة والأبطح وال   خيف وجمع والبقيع الغرقد

"મક્કા, બૂત્હા, ખૈફ, મિના, મુઝદલિફ઼ા ઔર જન્નત ઉલ બક઼ી સબ ઈન્હી

قوم لهم فضل ومجد باذخ   يعرفه المشرک والموحد

"યહ વહ ક઼ૌમ હૈ જિનકી ફઝીલત ઔર બુઝુર્ગી નુમાયા હૈ જિસસે મુશરિક વ મોહિદ સબ વાકિ઼ફ઼ હૈ."

ماصدق الناس وما تصدقوا   مانسكوا وأفطروا وعبدوا

''આમ લોગ ન ઈમાન લાતે, ન સદક઼ા કરતે, ન કુરબાની કરતે, ન ઈફતાર કરતે ઔર ઈબાદત કરતે.''

ولا غزوا وأوجبوا حجاً ولا صلوا ولا صاموا ولا تعبدوا

''ન જિહાદ કરતે, ન હજ કરતે, ન નમાઝ અદા કરતે, ન રોઝા રખતે ઔર ન ઈબાદત ગુઝાર હોતે.''

لولا رسول الله وهو جدهم يا حبذا الوالد، ثم الولد

''અગર અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ ન હોતે, જો ઉનકે જદ્દે અમજદ હૈ, ક્યા હી ખુશનસીબ હૈ બાપ ઔર બેટે.''

ومصرع السبط فلا أذكره وفى الحشا منه لهيب يقد

''નવાસા-એ-રસૂલ ﷺ કી શહાદત કા ઝિક્ર મૈં નહિ કરુંગા હાલાંકિ ઉસ વાકયેને દિલકે અંદર આગ ભડકા રખી હૈ.''

يرى الفرات ابن الرسول ظامئا يلقى الردى، وابن الردئ يرد

''દરયા-એ-ફુરાત ઈબ્ને રસૂલ ﷺ કો પ્યાસા દેખ રહી હૈ જબકિ કમતર લોગોં ઔર ઉનકે બેટોં તક ઈસકા પાની પહુંચ રહા હૈ.''

حسبک من هذا وحسب من بغى عليهم يوم المعاد الصمد

''ક઼યામત કે દિન અલ્લાહ ત્આલા ઉનકે લિએ ઔર ઉન બાગ઼િયો કે લિએ કાફી હૈ.''

ومن يخن أحمد فى أولاده فخصمه يوم التلاقى احمد

''જો શખ્સ ઔલાદ-એ-અહમદ યા'ની રસૂલે અકરમ ﷺ કી ઔલાદ સે ખયાનત કરેગા વહ ક઼યામત કે દિન રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ઉસકે દુશ્મન હોંગે.''

يا أهل بيت المصطفى يا عدتي   ومن على حبهم أعتمد

''અય અહ્‌લે બયતે મુસ્તફા ﷺ મેરા સરમાયા હયાત ઔર વહ લોગ જિનકી મુહબ્બત પર મૈં એતિમાદ કરતા હૂં.''

أنتم إلى الله غداً وسيلى   فكيف أشقى وبكم أعتضد

''આપ હી લોગ અલ્લાહ ﷻ કે યહાં મેરા વસીલા હોંગે ફિર મૈં ક્યોંકર નામુરાદ હો સકતા હૂં ઔર મુઝે આપ હી પર ભરોસા હૈ.''

وليكم في الخلد حي خالد   والضد في نار اللظى مخلد

''જન્નતમેં આપકે દોસ્ત હંમેશા ઝિન્દા વ જાવેદ રહેંગે ઔર દુશ્મન હંમેશા કે લિએ ભડકતી આગ કા ઈંધન હોંગે.''

દુરૂદ અઈમ્મા-એ-અહલે બયત

اللهم صل أفضل الصلوات على سيد السادات وخاتم الرسالات،وسلم أكمل التسليم على خاتم النبيين ورحمة للعالمين ، وعلى سيدنا الحسين وأخيه وأمه وأبيه ،الحسن وفاطمة وعلى ،عدد كل أوليائك العارفين وعبادك الصالحين ،وعلى على بن الحسين زين العابدين ،عدد كل فضل من الله وإنعام ،وعلى زيد بن على الإمام ، عدد كل ذكر وذاكر ،وشكر وشاكر ،وعلى محمد بن على الباقر عدد كل دقيقة من الدقائق،وكل حقيقة من الحقائق ،وعلى جعفر بن محمد الصادق،عدد كل منظوم وناظم وكل سالم وغانم ،وعلى موسى بن جعفر الكاظم عدد كل راضى ومرتضى ،وعلى على بن موسى الرضا عدد تقلبات وتوجهات الفؤاد،وعلى محمد بن على الجواد عدد كل ساق وحادى ،وعلى على بن محمد الهادى عدد كل بائع ومشترى ،وعلى الحسن بن على العسكرى ،وعلى محمد المهدى ،والحمد لله رب العالمين .

“અય અલ્લાહ ﷾ ! સબસે અફઝલ દુરૂદ નાઝિલ ફરમા સૈય્યદો કે સૈય્યદ ઔર ખ઼ાતિમ અર-રસૂલ હઝરત મુહમ્મદ ﷺ પર, ઔર સબસે મુકમ્મલ સલામ નાઝિલ ફરમા નબીયોં કે ખાતિમ ઔર તમામ જહાનોં કી રહમત મુહમ્મદ ﷺ પર, ઔર હમારે સરદાર હઝરત હસન ؓ પર, ઉનકે ભાઈ હઝરત હુસૈન ؓ, ઉનકી વાલિદા હઝરત ફાતિમા رضي الله عنها ઔર ઉનકે વાલિદ હઝરત અલી ؓ પર, અપને તમામ આરફીન અવલિયા ઔર નેક બન્દો કી તાદાદ કે બરાબર, ઔર હઝરત ઝયનુલ આબેદિન ؓ પર, અલ્લાહ કે ફઝલો ઈનામ કી તાદાદ કે બરાબર, ઔર ઈમામ ઝૈદ બિન અલી ؓ પર, હર ઝિક્ર ઔર ઝિક્ર કરનેવાલે, હર શુકર ઔર શુકર

કરનેવાલે કી તાદાદ કે બરાબર ઔર ઈમામ મુહમ્મદ બિન અલી બાક઼ર رضي الله عنه પર, હર મિનિટ(Minute) ઔર હર હકીકત કી તાદાદ કે બરાબર, ઔર જાફ઼ર સાદિક઼ رضي الله عنه પર, હર નઝમ ઔર નઝ઼મવાલે, ઔર હર સાલિમ ઔર ગનીમત વાલે કી તાદાદ કે બરાબર ઔર મૂસા કાઝિમ رضي الله عنه પર, ઔર હર રાજી હોનેવાલે ઔર રાજી કિએ જાનેવાલે કી તાદાદ કે બરાબર, ઔર અલી, અલી ઈબ્ને મૂસા રઝા رضي الله عنه પર, દિલકી તવજ્જોહાત ઔર ઉસકે ઉલટને પલટને કી તાદાદ કે બરાબર, ઔર મુહમ્મદ જવ્વાદ رضي الله عنه પર, હર હાંકનેવાલે ઔર હાદીખૂવા કી તાદાદ કે બરાબર, ઔર અલી બિન મુહમ્મદ હાદી رضي الله عنه પર, હર બાએ ઔર મુશ્તરી કી તાદાદ કે બરાબર, ઔર અલી હસન અસ્કરી رضي الله عنه પર, ઔર અલી મુહમ્મદ મેહદી رضي الله عنه પર, ઔર તમામ તારીફેં અલ્લાહ سبحانه وتعالى હી કે લિએ હૈ જો સારે જહાંનો કા પરવરદિગાર હૈ.''

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰىٓ اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ
عَلٰىٓ اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰىٓ اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ٥

''અય અલ્લાહ سبحانه وتعالى રહમત નાઝિલ ફરમા મુહમ્મદ ﷺ પર, ઔર મુહમ્મદ ﷺ કી આલ પર જૈસા કી તૂને રહમત નાઝ઼િલ ફરમાઈ ઈબ્રાહિમ عليه السلام પર ઔર ઈબ્રાહિમ عليه السلام કી આલ પર, બેશક તૂ તારીફ઼ કે લાયક઼ ઔર બડી બુઝુર્ગીવાલા હૈ.''

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰىٓ اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ
عَلٰىٓ اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰىٓ اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ٥

''અય અલ્લાહ سبحانه وتعالى બરકત નાઝિલ ફરમા મુહમ્મદ ﷺ પર, ઔર મુહમ્મદ ﷺ કી આલ પર જૈસા કી બરકત નાઝ઼િલ ફરમાઈ તુને ઈબ્રાહિમ عليه السلام પર ઔર ઈબ્રાહિમ عليه السلام કી આલ પર, બેશક તૂ તારીફ઼ કે લાયક઼ ઔર બડી બુઝુર્ગીવાલા હૈ.''

IMAM JAFAR SADIQ FOUNDATION
(Ahl-e-Sunnah)

Founder & Chairman :

Dr. Shahezadhusain Yasinmiya Kazi

Mugalwada, Kasba, Modasa, Arvalli-383315 (Gujarat)

Mo. 85110 21786